

випливають з окресленої статтею 6 Закону компетенції, тобто на розкриття злочинів, розслідування яких віднесено до компетенції ДБР; здійснення оперативно-розшукової діяльності та досудового розслідування злочинів, віднесених до підслідності ДБР, на підставах та в порядку, встановлених законом; здійснення розшуку осіб, які переходять від слідства та суду за злочини, розслідування яких віднесено до підслідності ДБР та ін. Слід підкреслити, що свої повноваження ДБР має обов'язково реалізовувати у відповідності з принципом законності. З урахуванням вищевикладеного, можемо підсумувати, що повноваження ДБР є особливими з урахуванням прав та обов'язків цього органу та виключних правових можливостей, які, проте, не можуть бути використані на розсуд цього органу, а тільки у формально визначений спосіб.

Науковий керівник: старший викладач кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія» *Нестерчук Лілія Петрівна*.

Кантицька А. В.

студентка 1-го курсу факультету цивільної та господарської юстиції
Національного університету «Одеська юридична академія»

ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНОГО БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ

29 лютого 2016 р. № 127 Постановою Кабінету Міністрів України «Про утворення Державного бюро розслідувань» (Про утворення Державного бюро розслідувань: Постанова Кабінету Міністрів України від 29 лютого 2016 р. № 127 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/127-2016-p>) було регламентовано створення зазначеного відомства. Закон про створення Державного бюро розслідувань (далі — ДБР) було прийнято 12 листопада 2015 року. Але про його створення йшлося ще в 2013 році. Тоді в квітні група країн по боротьбі з корупцією (GRECO) Ради Європи у своєму звіті про реформи в Україні написала про «повний провал України у виконанні першого пункту зі списку рекомендацій Ради Європи — про створення незалежного органу з контролю реалізації національної антикорупційної стратегії». Щоб виконати вимоги і був розроблений проект створення Державного бюро розслідувань (далі — ДБР) (В Украине начинает работу Государственное бюро расследований

[Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://euroua.com/ukraine/corruption/12296-v-ukraine-nachinaet-rabotu-gosudarstvennoe-byuro-rassledovaniy-ubr>).

Початок роботи даного правоохоронного органу пов'язано із передачею у його відання функцій прокуратури відносно досудового розслідування. При цьому за прокуратурою залишено функцію нагляду. Така розстановка сил спрямована на забезпечення об'єктивного та неупередженого розслідування.

Законодавчою передумовою створення ДБР стали положення КПК України. 16 листопада 2017 року був обраний керівник ДБР. Кандидатуру Романа Труби підтримали всі членів комісії. Офіційною датою початку роботи ДБР стало 27 листопада 2018 року.

Місія ДБР полягає у тому, що даний правоохоронний орган займається розслідуванням кримінальних проваджень, фігурантами у яких є правоохоронці, судді, найвищі службовці. Прогнозовано передбачається, що ДБР з часом остаточно закріпить за собою функцію досудового (попереднього) слідства від прокуратури. Правовою основою функціонування ДБР став Закон України «Про Державне бюро розслідувань» який набрав чинності 1 березня 2016 року (Про Державне бюро розслідувань: Закон України від 12 листопада 2015 року //Відомості Верховної Ради (ВВР). — 2016. — № 6. — Ст.55. URL:https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%94%D0%B5%D1%80%D0%B6%D0%B0%D0%B2%D0%BD%D0%B5_%D0%B1%D1%8E%D1%80%D0%BE_%D1%80%D0%BE%D0%B7%D1%80%D0%BB%D1%96%D0%B4%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D1%8C — cite_note- %D1%87%D0%B8%D0%BD-10).

Засади функціонування ДБР окреслюють основу його діяльності. Відповідно до етимології термін «принцип» у перекладі з латинської мови (principium) означає «основа», «першоджерело». Відповідно до термінологічних джерел, принцип — наукова чи моральна засада, підвалина, правило, основа, від якої не відступають (Даль В. Толковый словарь живого великорусского языка: в 4 т. / В. Даль. — М., 1980. — Т. 3. — С. 431). Отже, відповідно до організації та діяльності ДБР засади вситупають як першооснова, вихідне положення, на яке спираються працівники ДБР при виконанні своїх повноважень.

Саме тому статтею 3 Закону України «Про Державне бюро розслідувань» визначено основні засади організації та діяльності ДБР, до яких відносяться: верховенства права; законність; справедливість; неупередженість; незалежність і персональна відповідальність кожного працівника; відкритість та прозорість діяльності, підзвітність і підконтрольність визначеним законом державним органам.

Законом чітко регламентовано, що ДБР діє гласно тією мірою, що не порушує права і свободи людини і громадянина, не супе-

речить вимогам кримінального процесуального законодавства та законодавства про державну таємницю. Важливою передумовою незалежності ДБР є дотримання принципу політичної нейтральності і позапартійності.

Для ефективної реалізації повноважень ДБР важливе значення має координація роботи між усіма його ланками, що забезпечується дотриманням принципу єдиначальності у поєднанні з колективним способом реалізації окремих повноважень.

Керівництво діяльністю ДБР здійснює його Директор, який частину своїх повноважень реалізує спільно із першим заступником Директора Державного бюро розслідувань і заступником Директора Державного бюро розслідувань.

Директор Державного бюро розслідувань призначається на посаду Президентом України за поданням Прем'єр-міністра України відповідно до подання комісії з проведення конкурсу на зайняття посади директора Державного бюро розслідувань; перший заступник директора Державного бюро розслідувань та заступник директора Державного бюро розслідувань призначаються на посаду та звільняються з посади директором Державного бюро розслідувань за поданням Конкурсної комісії (Про затвердження Типового порядку проведення відкритого конкурсу для призначення на посади у Державному бюро розслідувань: Постанова Кабінету Міністрів України від 20 грудня 2017 р. № 1069 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1069-2017-p#n11>). Такий порядок призначення дозволяє гарантувати дотримання принципу незалежності у діяльності ДБР. Директор Державного бюро розслідувань наділений певним колом повноважень, які визначають характер його служби у даному правоохоронному органі та відповідно до яких будується його професійна діяльність на посаді.

Слід підкреслити, що директори територіальних органів, керівники підрозділів центрального апарату Державного бюро розслідувань призначаються на посаду та звільняються з посади директором Державного бюро розслідувань за поданням Конкурсної комісії Про затвердження Типового порядку проведення відкритого конкурсу для призначення на посади у Державному бюро розслідувань: Постанова Кабінету Міністрів України від 20 грудня 2017 р. № 1069 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1069-2017-p#n11>).

Відповідно до ч. 2 статті 14 Закону України «Про Державне бюро розслідувань» служба в Державному бюро розслідувань є державною службою особливого характеру, що полягає у професійній діяльності придатних до неї за станом здоров'я і віком громадян України. Час проходження служби в Державному бюро розслідувань зарахову-

ється до страхового стажу, стажу роботи за спеціальністю, а також до стажу державної служби відповідно до закону. Щодо працівників ДБР встановлено певні обмеження, пов'язані із характером виконуваної діяльності. При цьому, для певних осіб, які є працівниками ДБР встановлено вимоги щодо проходження обов'язкового стажування, яке може тривати строком від 6 місяців до 1 року. Фінансування діяльності ДБР відбувається за рахунок коштів Державного бюджету України (Про Державне бюро розслідувань: Закон України від 12 листопада 2015 року //Відомості Верховної Ради (ВВР). — 2016. — № 6. — Ст. 55).

Важливо підкреслити, що перед призначенням на посаду всі співробітники проходять тест на поліграфі, щоб виявити, хто з них в минулому мав відношення до злочинів або корупційних схем. Згідно із законом, цивільний контроль над бюро здійснює громадська рада з 15 членів, які не можуть мати відношення до правоохоронних органів та державної служби. Також, щороку голова Державного бюро розслідувань повинен давати розширений звіт про роботу, який він представить Верховній Раді і Президенту України.

Отже, Державне бюро розслідувань є новоствореним органом державної влади у системі правоохоронних органів країни, метою якого є боротьба зі злочинами, вчиненими особами, які займають вищі державні посади, засади діяльності ДБР є його першоосновою, базисом, на який працівники ДБР орієнтуються при виконанні своїх повноважень.

Науковий керівник: асистент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія», кандидат юридичних наук ***Кіслиця Ірина Олександрівна.***

Кісілюк Д. Б.

студент 1-го курсу судово-адміністративного факультету
Національного університету «Одеська юридична академія»

ПРОБЛЕМИ ПІДСЛІДНОСТІ ДЕРЖАВНОГО БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ

Актуальність теми зумовлена тим, що Державне бюро розслідувань ще досить новий орган в правоохоронній системі України, тому потрібно детальніше вивчити його складові, повноваження та особливості, зокрема висвітлити ті проблеми, з якими стикається цей орган